

Fag, faglighed og flere med i fællesskabet

Hovedbestyrelsens beslutnings-
forslag til den ekstraordinære
kongres 5. marts 2025

Fag, faglighed og flere med i fællesskabet - kort fortalt

Overordnet vision

Fag, faglighed og flere med i fællesskabet er FOAs vision for en organisation, hvor flere deltager og oplever fællesskabet.

Faglige fora og Fagenes Dage

Digitale fora og fælles arrangementer giver medlemmerne nye muligheder for at få indflydelse og udvikle deres fag – både lokalt og nationalt.

Forslag 1 og 2

Skræddersyet inddragelse

FOA inddrager forskellige faggrupper og arbejdspladser forskelligt, så det passer til behovet.

Forslag 3

Fortsat faglig identitet

Medlemmerne skal kunne identificere sig med deres faggruppe og vælge egne repræsentanter.

Forslag 4

Mere fællesskab om forhandlinger

Vi koordinerer vores krav og overenskomstforhandlinger på tværs, og samler vores kraft i forhandlingsudvalg fra hver sektor.

Forslag 5 og 6

Fra 4 til 3 sektorer

Det skal styrke organisationen og gøre det lettere at møde fremtidens udfordringer. Målet er at finde bedre måder at skabe værdi for medlemmerne gennem fællesskabet.

Forslag 7-8

Visionen om fag, faglighed og flere med i fællesskabet

Den danske historie er historien om et stærkt velfærdssamfund – et stærkt velfærdssamfund, der hver dag holdes oppe af alle de medarbejdere, der med faglighed og praksiserfaring sikrer flest mennesker bedst mulig velfærd.

Det er værd at være stolte af. Det er værd at værne om. Og det er værd at huske på den helt afgørende rolle, FOAs faggrupper spiller gennem deres fag og faglighed for derved at kunne yde omsorg for de borgere, de enten møder eller er til for.

At være noget for andre. At yde omsorg. At bruge sit fag og sin faglighed. Alt det samler FOAs faggrupper.

Når vi sætter fag og faglighed i centrum, åbnes der muligheder for FOA som organisation. De muligheder sætter vi i centrum på den ekstraordinære kongres.

Ambitionen kan sammenfattes kort: Vi ønsker at bygge et FOA, hvor vi giver langt flere mulighed for at deltage i faglige fællesskaber.

Vejen hen mod den ekstraordinære kongres

Intet kommer ud af ingenting, og det, vi skal mødes om på den ekstraordinære kongres, har rødder helt tilbage til 2006, hvor kongressen vedtog en principerklæring med 5 principper. Udvikling, erfaringer og talrige diskussioner har udfoldet sig siden 2006

– ikke mindst op mod, under og efter den ordinære kongres i 2019, hvor FOA vedtog 7 områder, organisationen skulle styrke.

På den ekstraordinære kongres 1. september 2023 besluttede kongressen, at vi som fællesskab skal finde fælles veje – fællesskabsløsninger – for at imødegå fælles udfordringer. Kongressen besluttede at etablere en lederforening, og derudover besluttede kongressen, at 2024 skulle være fagligt udviklingsår. Alt sammen ud fra troen på, at vi hver især kan meget, men at vi sammen kan endnu mere.

Den ordinære kongres samme år tog stilling til særligt fællesskab, tillidsrepræsentanter og organisering – og begge kongresser i 2024 fortsatte bevægelsen i retning af en mere fællesskabs- og deltagelsesorienteret organisation.

Nu er tiden kommet til arbejdet med fag og faglighed.

Strukturforandringer kan være vanskelige. Vi ved, hvad vi har. Vi ved ikke, hvad det nye byder på. Derfor kræver strukturforandringer mod. Nedadgående grafer over medlemsudviklingen kalder dog på, at vi som organisation finder nye veje. Mere af det samme virker ikke længere. Cyklen skal ikke bare pumpes hårdere.

Derfor er den helt afgørende mulighed i det beslutningsoplæg, kongressen skal tage stilling til, at vi giver langt flere medlemmer

nemmere, hyppigere og mere skræddersyede muligheder for at deltage i FOAs arbejde, hvad end det drejer sig om fag, faglighed eller overenskomst. Vi ønsker at åbne organisationen op for flere, så de kan deltage og være aktive i deres fagforening med det, vi ved optager FOAs medlemmer.

Det er på den baggrund, at kongresoplægget hedder 'Fag, faglighed og flere med i fællesskabet'.

Et strukturoplæg løser ikke alle udfordringer i FOA. Det ville ganske enkelt ikke være muligt. Men vi tager et stort og nødvendigt skridt, når vi giver flere mulighed for at deltage. Det er i sig selv vigtigt – også selvom, vi ikke når i mål med alt, vi kunne forestille os.

Vi har taget mange gode skridt, og vi skal forsætte. Den ekstraordinære kongres i 2025 bliver derfor et skridt mere i rækken af skridt, der skal trædes for at udvikle et stærkt FOA også til fremtidens medlemmer.

Kongresoplæggets væsentligste udviklingsforslag

Det strukturforslag, som hovedbestyrelsen lægger frem for de delegerede den 5. marts, prioriterer, udvikler og ønsker:

- **En struktur med mere direkte adgang til diskussionerne om fag og faglighed**

Der er behov for en struktur, der breder deltagelsen i arbejdet med fagene ud til flere.

Forslaget præsenterer en ny strategi for medlemsinvolvering i diskussionerne om fag og faglighed. En strategi, der har til formål at brede deltagelsen ud ved at invi-

tere medlemmer, der har lyst til at deltage i diskussionerne uden et krav eller forventning om repræsentativitet, uddannelse, tillidshverv eller graden af forpligtigelse. Strukturen baserer sig på en lyst og interesserebaseret deltagelsesform frem for at være rettighedsbaseret.

Den repræsentative struktur, som ligger til grund for den nuværende faggruppstruktur og retten til faglige udvalg, giver ikke tilstrækkelig bredde i diskussionerne om faglige udfordringer ude på medlemmernes arbejdspladser, og bidrager således ikke tilstrækkeligt til den røde tråd mellem sektorer, fagforeninger og arbejdspladser. Derfor skal vi have en struktur med mere direkte adgang til diskussionerne om fag og faglighed.

- **En struktur, hvor fagligheden også knytter sig til arbejdspladsen**

Faglighed dannes som en blanding af erfaring, uddannelse og det konkrete job den enkelte indgår i. FOA skal derfor have en struktur, der på en gang kan arbejde målrettet med uddannelserne med de enkelte faggrupper, og på samme tid en struktur, der kan udvikle og understøtte fagligheden på tværs af sektor- og faggruppeskel med afsæt i de konkrete arbejdspladser medlemmerne indgår i.

Med forslaget om at samle flere faggrupper i faglige fora ud fra arbejdspladsen eller arbejdsfællesskabet, vil den nye struktur i langt højere grad understøtte princip nr. 4 i FOAs love og principper. Et princip der peger på, at medlemmernes faglighed er forankret på deres arbejdsplads frem for i deres overenskomst. Faglige fora tilgodeser således en erfaring

med, at medlemmerne i højere grad identificerer sig med deres kolleger på arbejdspladsen frem for alene dem, de deler overenskomst med. Og i forlængelse heraf også en ambition om, at medlemmerne skal opleve, at FOA tilbyder et relevant og hverdagsnært fællesskab, som det giver mening at engagere sig i. Derfor er der brug for en struktur, hvor fagligheden også knytter sig til arbejdspladsen.

- **En struktur, der har den nødvendige fleksibilitet og omstillingsparathed**

FOA skal sikre, at udviklingen af fagene sker i overensstemmelse med udviklingen på arbejdsmarkedet og ikke omvendt. Strukturen skal hurtigt kunne tilpasses den virkelighed, medlemmerne arbejder i eller den fremtid, FOA ønsker for fagene og faggrupperne.

Udviklingen på velfærdsområdet går stærkt. Meget stærkt. Politisk opleves en stor reformiver, hvor nye velfærdsreformer skal finde løsninger på de udfordringer, der er med mangel på arbejdskraft og ressourcer generelt i velfærdssystemet.

Strukturen tager højde for, at der er store forskelle på FOAs faggrupper, og derfor skal sektorerne stadig have muligheden for at organisere deres arbejde med fag og faglighed på andre måder end de faglige fora. Det giver tilsammen en struktur, der har den nødvendige fleksibilitet og omstillingsparathed. Vi ønsker at fokusere på tværfaglighed og samle faggrupperne på tværs.

- **En struktur, der bevarer faggruppe-kategorien**

I den fremtidige struktur er der fortsat et

behov for, at medlemmerne også kan identificere sig som en faggruppe på baggrund af overenskomst, uddannelse eller opgavefællesskab. Dvs. at kategoriseringen faggruppe fastholdes, som vi kender den i dag. Med videreførelsen af den eksisterende faggruppe-kategori, tages der hensyn til det politiske ansvar og den pligt, der følger med sektorstrukturen.

Det skal være nemt for det enkelte medlem at gennemskue, hvem der har ansvaret for forhandlingen af deres vilkår og rammer, herunder uddannelse, overenskomst, arbejdstidsregler mv. Derfor bevarer faggruppe-kategorien i en ny struktur.

- **En struktur med to spor, og hvor vi drager nytte af fællesskabets styrke til gavn for alle faggrupper**

Strukturen rummer 2 spor: Overenskomst- og faglighedssporene. Erfaringerne fra FOA fælles ved overenskomstforhandlingerne i 2021 og 2024 udvides på overenskomstområdet og overføres til en struktur for arbejdet med fagene og faglighederne, så vi på samme vis kan udnytte vores størrelse og mangfoldighed til gavn for den enkelte faggruppe.

Faglige fora er et tiltag i den retning, hvor FOA kan løfte de små faggrupper ved at indplacere og invitere til dialog om de velfærdsområder, som de arbejder inden for, men ikke er dominerende på.

Et andet hensyn i strukturen er, at overenskomstarbejdet adskilles fra faglighedsarbejdet i strukturens opbygning. Behovet er blandt andet udtrykt ved, at overenskomstforhandlingerne har ændret karakter siden den nuværende fag-

gruppestruktur blev besluttet. Der er langt mere, der afgøres i de fælles forhandlinger, ligesom selve forhandlingsprocessen er blevet langt mere professionaliseret.

Medlemsindflydelsen gennem afstemning og kravindsamling er den samme. Ændringen betyder, at sektorerne selv bestemmer, hvordan de forpligter sig på at inddrage faggrupperne undervejs i forløbet. Der åbnes dermed for flere forskellige måder at deltage i FOAs arbejde for at styrke medlemsperspektivet på politikudvikling og interessevaretagelse.

Hovedbestyrelsens beslutningsforslag

Hovedbestyrelsen anbefaler følgende forslag til den ekstraordinære kongres. Forslagene opdeles i to afstemningsdele. Først forslag 1-6 [markeret med **grøn** i Katalog over lovændringer] og dernæst en afstemning om forslag 7-8 [markeret med **orange** i Katalog over lovændringer]. Der kræves kvalificeret flertal til begge afstemninger:

1. Faglige fora. Der er behov for at dyrke arbejdsfællesskabernes fælles faglige udfordringer og udviklingsmuligheder, samt at åbne deltagelsesmulighederne i FOA mere op for medlemmerne. Derfor oprettes der faglige fora på tværs af sektorerne. Faglige fora afvikles som digitale møder for alle medlemmer inden for et afgrænset arbejdsområde. Formålet er, at medlemmernes perspektiver kan blive direkte integreret i udviklingen af strategier og holdninger i FOA, samt at kunne igangsætte diskussion og aktivitet ude på medlemmernes arbejdspladser relateret til FOAs mål og visioner [jf. ændringsforslag til forbundslovenes § 10 stk. 4-6 i Katalog over lovændringer].

2. Fagenes Dage. Der skal fremadrettet afvikles et fælles tværfagligt og tværsektorielt arrangement i hver kongresperiode med det formål at inspirere til aktivitet vedrørende fag og faglighed på arbejdspladserne, i kommunerne, i regionerne og op mod Folketinget. Fagenes Dage skal samle

hele FOA om arbejdet med fag og faglighed. Der kan på Fagenes Dage både være plads til indhold, der er fælles for alle deltagere, og noget der kun er relevant for en faggruppe [jf. ændringsforslag til forbundslovenes § 10 stk. 6 i Katalog over lovændringer].

3. Skræddersyet inddragelse af faggrupper. Formuleringen om retten til faglige udvalg ændres for at kunne skræddersy inddragelsen af faggrupperne bedre. Der er fortsat behov for at inddrage en faggruppes medlemmer i egne faglige problemstillinger – fremadrettet vælger sektoren selv hvordan [jf. ændringsforslag til forbundslovenes § 10 stk. 4, samt princip nr. 4 i Katalog over lovændringer].

4. Repræsentation. Det indskærpes, at der skal foretages et valg af repræsentanter til faggruppelandsmøder og sektorårsmøder. Kan der ikke vælges en repræsentant fra faggruppen/ sektoren, kan henholdsvis faggruppen, sektoren eller en tilsvarende demokratisk myndighed vælge en

anden repræsentant. Denne har stemmeret og er valgbar som øvrige repræsentanter [jf. ændringsforslag til forbundslovenes § 9 stk. 3 og § 10 stk. 3 i Katalog over lovændringer].

5. FOA Fælles. Vi styrker sammenhængskraften i overenskomstforhandlingerne ved fremadrettet at koordinere, hvad der skal være en del af de fælles forhandlinger, mellem formand, næstformand og centrale sektorformænd [jf. ændringsforslag til forbundslovenes § 12 stk. 1-2 i Katalog over lovændringer].

6. Forhandlingsudvalg. Sektorerne sikrer, at faggrupperne er repræsenteret i forhandlinger om egne løn- og arbejdsforhold. Det gør de ved, at hver sektor vælger et forhandlingsudvalg til overenskomstforhandlingerne. Forhandlingsudvalgene indgår i forberedelserne til strategimøder, deltager i statusmøder og som baggrundsgruppe under OK-forhandlingerne, og deltager efter behov i selve forhandlingerne. Forhandlingsudvalget og sektorbestyrelsen er ansvarlige for at inddrage lokale sektorformænd/-ansvarlige. Hver sektor har desuden ansvaret for at drøfte udviklingen på hver enkelt overenskomst mellem OK-forhandlingerne [jf. ændringsforslag til forbundslovenes § 12 stk. 3, samt princip nr. 2 i Katalog over lovændringer].

7. Fra 4 til 3 sektorer. De nuværende faggrupper fordeles i 3 nye sektorer: Social- og sundhedssektoren,

Service-, Kost-, Teknik- og Beredskabssektoren, og Pædagogisk sektor [jf. ændringsforslag til forbundslovenes § 9 stk. 1 i Katalog over lovændringer].

8. Overgangsordning. For at sikre en god start for de 3 nye sektorer så fortsætter sektorbestyrelser, målprogrammer og sektorformændene for Pædagogisk sektor og for Social- og Sundhedssektoren frem til 2027, hvor der afholdes ordinære sektorårsmøder. For at skabe samling i den nye Service-, Kost-, Teknik- og Beredskabssektor, så arbejdes der frem til det ordinære sektorårsmøde i 2027 med en central sektorbestyrelse bestående af de nuværende valgte i Kost- og Servicesektorens bestyrelse og de nuværende valgte i Teknik- og Servicesektorens bestyrelse. Arbejdsgrundlaget for Service-, Kost-, Teknik- og Beredskabssektoren er de allerede vedtagne målprogrammer i Kost- og Servicesektoren og i Teknik- og Servicesektoren.

Thomas Brücker overgår til at være sektorformand for Service-, Kost-, Teknik- og Beredskabssektoren frem til sektorårsmødet i 2027. Pia Heidi Nielsen overgår til at være fagpolitisk ordfører, med ansvar for opgaver relateret til den nuværende Kost- og Servicesektors medlemmer, frem til kongressen i 2027. Der gennemføres ordinært valg til sektorformandsposter ved sektorårsmøderne i 2027 og til fagpolitiske ordførerposter ved kongressen i 2027.

Visionen kort fortalt

Den afgørende mulighed i beslutningsoplægget er, at vi giver langt flere medlemmer nemmere, hyppigere og mere skræddersyede muligheder for at deltage i FOAs arbejde, hvad end det drejer sig om fag, faglighed eller overenskomst.

Ved at samle medlemmerne på tværs af faggrupper og udnytte vores mangfoldighed kan vi styrke den røde tråd ved at danne fælles forståelser, fælles holdninger og fælles handlinger.

Sammen gør vi forskellen.

